

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ. ๓)
รายวิชา ๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒ - ๐ - ๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. ภาควิชาการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาควิชาการศึกษาที่ / ชั้นปีที่
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นกฎหมายทั่วไป การศึกษากฎหมาย ประมวลกฎหมาย ระบบกฎหมาย วิวัฒนาการของกฎหมาย บ่อเกิดของกฎหมาย และการใช้และการตีความกฎหมาย
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้พื้นฐาน เป็นการเตรียมความพร้อมด้านปัญญาในการนำความรู้ ความเข้าใจในด้านกฎหมาย เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนในวิชาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรมีการเปลี่ยนแปลงตัวอย่างอ้างอิงให้สอดคล้องกับแนวโน้มด้านกฎหมายของไทยที่ได้มีความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชน ที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้ในการเฉพาะ และกฎหมายที่

เกี่ยวกับมูลนิธิ			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล			
<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะสังคมศาสตร์ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ) 			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑.คุณธรรม จริยธรรม
<p>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับทฤษฎีว่าด้วยสังคมและการเมือง โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต (๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม (๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ (๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั่วไป - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้นิสิตหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง - บทบาทสมมติ
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
๒.ความรู้
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป การพัฒนาของกฎหมายทั่วไปในประเทศไทย ประวัติแนวคิดและสาระสำคัญของกฎหมาย หลักการพื้นฐานในระบบกฎหมายทั่วไป</p>

<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์การกระทำผิดที่เกิดขึ้นในสังคมและมอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั่วไป โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ปัญหา และโครงการ Problem base learning และ Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั่วไป - วิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๓.ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์การปฏิบัติตามกฎหมายทั่วไป</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้หาคำอธิบายเฉพาะ และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่มในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป - วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปในปัจจุบัน - การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติ
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์กฎหมายทั่วไป หรือวิเคราะห์แนวคิดในด้านกฎหมายทั่วไป</p>
<p>๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษาทางกฎหมายทั่วไป - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั่วไป - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเองและเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง
<p>๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา กฎหมายทั่วไป
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	ชี้แจงและแนะนำการเรียนการสอนแก่พระนิสิตให้เข้าใจ บทที่ ๑ (ต่อ) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป - การศึกษากฎหมาย - วิธีการศึกษากฎหมาย - วิชานิติศาสตร์ - ประมวลกฎหมาย - ระบบกฎหมาย	๒	- อธิบายวิธีการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ - นิสิตสอบถามเพิ่มเติมและสามารถร่วมแสดงข้อคิดเห็นเพื่อกำหนดวิธีการเรียนรู้ร่วมกันได้ ตามหลัก “ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้”	
๒	(ต่อ) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) บทที่ ๒ สังคม รัฐ และกฎหมาย - จากสังคมไปสู่รัฐ - จากศีลธรรมไปสู่กฎหมาย - วิวัฒนาการของกฎหมาย ๓ ยุค	๒	- อธิบายเนื้อหา - ให้นิสิตอภิปรายร่วมกัน - แนะนำหนังสืออ่านเพิ่มเติม - ตอบคำถามประจำบท	
๓	(ต่อ) - กระบวนการนิติบัญญัติในสมัยใหม่ - ลักษณะของกฎหมาย	๒	- อธิบายเนื้อหา - ให้นิสิตอภิปรายร่วมกัน	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	บทที่ ๒ บ่อเกิดของกฎหมาย - ความหมายบ่อเกิดของกฎหมาย - บ่อเกิดของกฎหมายในระบบกฎหมายไทย		- ตอบคำถามประจำบท	
๔	ทดสอบย่อยและบรรยายต่อ - บ่อเกิดประเภทของกฎหมาย			
๕	บ่อเกิดประเภทของกฎหมายที่มีได้บัญญัติขึ้น - กฎหมายประเพณี - หลักกฎหมายทั่วไป - คำพิพากษาของศาล - ความสัมพันธ์ระหว่างจารีตประเพณีกับกฎหมายลายลักษณ์อักษร - พิธีกรรมในแง่ประวัติศาสตร์ - พิธีกรรมในแง่ระบบกฎหมาย - จารีตประเพณีเป็นบทเคียงคู่ - พิธีกรรมตัวบทบัญญัติกฎหมายลายลักษณ์อักษร	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา กระบวนการพิจารณา โครงงาน Problem base learning - ให้นิสิตอภิปรายร่วมกัน	
๖	บทที่ ๓ ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมาย - ขอบเขตในแง่เวลา - ขอบเขตในแง่บุคคล - ขอบเขตในแง่ดินแดน	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ตัวอย่างการศึกษาจากปัญหาโครงงาน Problem base learning	
๗	บทที่ ๔ หมวดหมู่ของกฎหมาย - ข้อความเบื้องต้น - การจัดแบ่งหมวดหมู่ของกฎหมาย - กฎหมายมหาชน - กฎหมายเอกชน - กฎหมายสังคม - กฎหมายเศรษฐกิจ	๒	- อธิบายเนื้อหา - ให้นิสิตอภิปรายร่วมกันถึงกฎหมายเกี่ยวข้องกับราชการ ส่วนภูมิภาค - ตอบคำถามประจำบท	
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙	บทที่ ๕ ประเภทของบทบัญญัติแห่งกฎหมายลายลักษณ์อักษร - โครงสร้างของบทบัญญัติ - บทบัญญัติกฎหมายลายลักษณ์อักษร	๓	- อธิบายเนื้อหา - ให้นิสิตซักถาม อภิปรายและสรุปส่ง - ตอบคำถามประจำ	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	อักษรประเภทต่างๆ		บท	
๑๐	บทที่ ๖ ข้อความคิดพื้นฐานทางกฎหมาย สิทธิ หน้าที่ และคำสั่งอื่นๆ - ความหมายของสิทธิ หน้าที่ และคำสั่งอื่นๆที่คล้ายคลึง - ประเภทต่างๆของสิทธิ	๓	- อธิบายเนื้อหา - ให้นักนิสิตอภิปรายร่วมกันในเรื่องการฟ้องคดีอาญา การดำเนินคดีอาญา	
๑๑	(ต่อ) การใช้และการคุ้มครองสิทธิ - ขอบเขตของการใช้สิทธิ - การคุ้มครองสิทธิ	๒	- อธิบายเนื้อหา - ให้นักนิสิตนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจตามเนื้อหา - ตอบคำถามประจำบท	
๑๒	บทที่ ๗ นิติวิธี: การใช้และการตีความกฎหมาย - การใช้กฎหมาย - การตีความกฎหมาย	๒	- อธิบายเนื้อหา และยกตัวอย่างประกอบ - ให้นักนิสิตซักถามอภิปราย - ตอบคำถามประจำบท	
๑๓	(ต่อ) แนวทางในการพิจารณาค้นหาความมุ่งหมาย - การใช้กฎหมายโดยเทียบเคียง - ข้อความทั่วไป - หลักเกณฑ์การใช้กฎหมายแบบ Analogy	๒	- อธิบายเนื้อหา - ให้นักนิสิตซักถามอภิปรายและทำงานสรุปส่ง - ตอบคำถามประจำบท	
๑๔	กฎหมายเอชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์	๒	- อธิบายเนื้อหา - ให้นักนิสิตอภิปรายร่วมกัน - ตอบคำถามประจำบท	
๑๕	กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ - กฎหมายปกครอง - กฎหมายทรัพย์สิน	๒	บรรยาย ศึกษากรณีศึกษา อภิปราย จากปัญหา โครงการ - ให้นักนิสิตอภิปรายร่วมกัน - ตอบคำถามประจำบท	
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบกลางภาค	๘	๒๐%
	สอบปลายภาค	๑๖	๕๐%
๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา คำนวณ การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียนการมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความ คิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย. ความรู้กฎหมายทั่วไป(พิมพ์ครั้งที่ ๑๓).กรุงเทพฯ; บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด. ๒๕๕๐ สภาพนายความ กฎหมายเบื้องต้นสำหรับประชาชน</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี</p>
<p>๔. เอกสารและข้อมูลแนะนำ -</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ขอเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน

- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่ อาจารย์ประจำหลักสูตร

- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบ ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ